

ПРИРОДОЗНАВСТВО

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК
УКРАЇНИ

ПРОЕКТ
**ДЕРЖАВНИЙ
СТАНДАРТ
ЗАГАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ
ОСВІТИ
В УКРАЇНІ**

Київ / Видавництво "Генеза" / 1997

Науково-координаційна рада з розробки Державного стандарту загальної середньої освіти (затверджено спільним наказом Міністерства освіти, НАН, АПН України від 22 січня 1996 року № 17/15/9): **О.Я.Савченко**, заступник Міністра освіти України, академік АПН України, Голова ради; **С.У.Гончаренко**, академік-секретар Відділення дидактики, методики та інформаційних технологій в освіті АПН України, академік АПН України, заступник голови; **П.П.Толочко**, віце-президент НАН України, академік НАН України, заступник голови; **О.І.Ляшенко**, перший заступник директора Інституту змісту і методів навчання Міністерства освіти України, учений секретар ради; **Ю.І.Мальований**, учений секретар Відділення дидактики, методики та інформаційних технологій в освіті АПН України, член-кореспондент АПН України; **В.П.Романенко**, начальник Головного управління загальної середньої освіти Міністерства освіти України; **Я.М.Пилинський**, учений секретар Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України.

Концептуальні засади та загальні питання проекту Державного стандарту загальної середньої освіти розробили: **С.У.Гончаренко**, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПН України; **О.І.Ляшенко**, доктор педагогічних наук, професор; **Ю.І.Мальований**, кандидат педагогічних наук, член-кореспондент АПН України; **О.Я.Савченко**, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПН України.

Проект стандарту освітньої галузі «Природознавство» розробили: **С.У.Гончаренко** (керівник), доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПН України;
фізика: **О.І.Бугайов**, доктор педагогічних наук, професор; **Є.В.Коршак**, кандидат педагогічних наук, професор;
хімія: **Н.М.Буринська**, доктор педагогічних наук, професор; **Л.І.Величко**, кандидат педагогічних наук; **І.І.Базелюк**, кандидат педагогічних наук;
біологія: **С.С.Морозюк**, кандидат біологічних наук, професор; **Ю.П.Гудзь**, кандидат біологічних наук, професор; **В.О.Мотузний**, кандидат біологічних наук, професор; **О.В.Брайон**, кандидат біологічних наук, професор; **Н.С.Коваль**, кандидат педагогічних наук; кандидат біологічних наук **С.В.Страшко**, **О.В.Данилова**, **Л.С.Ващенко**, **М.Ф.Войцехівський**;
географія: **П.Г.Шищенко**, доктор географічних наук, професор, член-кореспондент АПН України, проректор Київського національного університету імені Т.Г.Шевченка; **П.О.Масляк**, доктор географічних наук, професор, завідуючий кафедрою географії Київського національного університету імені Т.Г.Шевченка.

Відповідальні за випуск: **Г.М.Литвиненко**, заступник начальника головного управління загальної середньої освіти Міністерства освіти України; **Б.М.Терещук**, завідуючий відділом Інституту змісту і методів навчання.

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Державний стандарт загальної середньої освіти (далі — Стандарт) — це зведення норм і положень, що визначають державні вимоги до освіченості особи на рівні початкової, базової і повної загальної середньої освіти та гарантії держави у її досягненні громадянами.

1.2. Стандарт регулює відносини суб'єктів освітнього процесу (державних органів управління освітою, закладів освіти, учнів, їх батьків або повноважних їхніх представників, педагогічних працівників, громадськості тощо) щодо його розробки, запровадження і дотримання.

Норми і положення Стандарту є обов'язковими для виконання:

- всіма державними органами управління освітою (міністерства, обласні держадміністрації, місцеві органи виконавчої влади тощо), що несуть відповідальність за функціонування системи загальної середньої освіти;

- закладами освіти, що надають середню освіту відповідного рівня згідно з отриманими ліцензіями;

- педагогічними працівниками, що здійснюють загальноосвітню підготовку учнів у межах державного компонента освіти;

- учнями, що претендують на отримання документа про загальну середню освіту встановленого зразка.

1.3. Стандарт визначає:

- **структуру змісту загальної середньої освіти**, яка встановлює загальнообов'язкову (інваріантну) та змінну (варіативну) його складові за ступенями навчання в середніх закладах освіти;

- **національний базовий навчальний план середньої загальноосвітньої школи**, який дає цілісне уявлення про змістовий склад загальної середньої освіти за галузями знань та їх співвідношення, окреслює обсяги (нормативи) навчального навантаження учнів та його розподіл за освітніми рівнями і роками навчання;

- **обов'язковий мінімум змісту навчання з кожної освітньої галузі**, що входить до державного компоненту;

- **обов'язкові результати навчання на різних освітніх рівнях** (початкова, базова і повна загальна середня освіта);

- **компетенцію і взаємну відповідальність учасників освітнього процесу**, державні гарантії в одержанні загальної середньої освіти та контроль за дотриманням вимог даного Стандарту;

- **порядок внесення змін до державного стандарту загальної середньої освіти**.

Стандарти освітніх галузей, які обумовлюють їх змістове наповнення (обов'язковий мінімум змісту освітньої галузі, що входить до державного компоненту, та обов'язкові результати навчання, що відповідають різним освітнім рівням — початковій, базовій та повній загальній середній освіті) є самостійними нормативними документами, що становлять складову даного Стандарту.

1.4. Державний стандарт загальної середньої освіти базується на законодавстві України про освіту, зокрема статті 53 Конституції України,